

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 113/2026-12

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Miroslava Duriša (sudca spravodajca) a zo sudcov Jany Baricovej a Miloša Maďara v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], narodeného [REDAKOVANÉ], toho času v [REDAKOVANÉ], proti uzneseniu Okresného súdu Nitra sp. zn. 4Nt/14/2024 z 8. apríla 2025, proti uzneseniu Krajského súdu v Nitre sp. zn. 2Tos/63/2025 zo 16. júla 2025 a proti uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Tdo/61/2025 z 19. novembra 2025 takto

r o z h o d o l :

1. Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a** .
2. Žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu **n e v y h o v u j e** .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ označený v záhlaví tohto rozhodnutia sa ústavnou sťažnosťou bez právneho zastúpenia doručenu ústavnému súdu 22. januára 2026 domáha vyslovenia porušenia práv podľa čl. 6 ods. 1, 2 a 3 písm. d) Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) napadnutým uznesením okresného súdu sp. zn. 4Nt/14/2024 (správne sp. zn. 4Nt/24/2024, pozn.) z 8. apríla 2025, napadnutým uznesením krajského súdu sp. zn. 2Tos/63/2025 zo 16. júla 2025 a napadnutým uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 3Tdo/61/2025 z 19. novembra 2025. Domáha sa zrušenia napadnutých uznesení a vrátenia veci na ďalšie konanie a rozhodnutie. Sťažovateľ požiadal aj o ustanovenie právneho zástupcu s odkazom na príslušné zákonné ustanovenia.

2. Z ústavnej sťažnosti vyplýva, že okresný súd napadnutým uznesením z 8. apríla 2025 zamietol podľa § 399 ods. 2 Trestného poriadku návrh sťažovateľa ako odsúdeného na povolenie obnovy konania, ktoré skončilo právoplatným rozsudkom okresného súdu sp. zn. 6T/132/2011 z 26. júna 2012 v spojení s uznesením krajského súdu sp. zn. 1To/98/2012 z 27. novembra 2012, pretože nezistil podmienky obnovy konania podľa § 394 ods. 1 Trestného poriadku. Sťažnosť sťažovateľa proti uzneseniu okresného súdu krajský súd napadnutým uznesením zo 16. júla 2025

podľa § 193 ods. 1 písm. d) Trestného poriadku zamietol ako nedôvodnú. Dovolanie sťažovateľa proti uzneseniu krajského súdu najvyšší súd napadnutým uznesením z 19. novembra 2025 odmietol podľa § 382 pís. f) Trestného poriadku ako neprípustné.

II.

Argumentácia sťažovateľa

3. Sťažovateľ namieta porušenie označených práv napadnutými uzneseniami okresného súdu, krajského súdu a najvyššieho súdu, ktoré považuje za predčasné. Okresný súd sa nevysporiadal s jeho návrhom na vykonanie dôkazov, ktoré by odôvodňovali iné rozhodnutie o vine. Sťažovateľ označil dôkaz, ktorý preukazuje, že trestný čin, za ktorý bol odsúdený, nemohol spáchať.

4. Okresný súd sa nijako nevysporiadal s argumentáciou sťažovateľa v návrhu na povolenie obnovy konania, nijako nereagoval na skutočnosti a dôkazy, ktoré mohli odôvodniť iné rozhodnutie v trestnej veci sťažovateľa vzhľadom na to, že preukazujú, že sťažovateľ nemohol spáchať predmetný trestný čin. Okresný súd a krajský súd poukázali na to, že sťažovateľ mohol už v základnom konaní navrhnúť, resp. žiadať o vykonanie znaleckého dokazovania k otázke, kto podpisoval sporné leasingové zmluvy ku kúpe ojazdeného motorového vozidla Alfa Romeo. Sťažovateľ k tomu uvádza, že až neskôr si spojil predmetné súvislosti tým spôsobom, že mohli viesť k jeho oslobodeniu spod obžaloby.

5. Okresný súd a krajský súd mali postupovať podľa § 398 ods. 1 a 2 Trestného poriadku a mali na preverenie dôvodnosti návrhu objasniť niektoré okolnosti, resp. zaistiť dôkazné prostriedky. Postup podľa uvedených ustanovení bol odôvodnený v sťažovateľovej veci, ktorý v danej veci nemohol sám takto postupovať z dôvodu, že je vo výkone trestu odňatia slobody. Nevykonaním predmetného dokazovania, a to ešte pred rozhodnutím o návrhu na povolenie obnovy konania, a neobjasnením potrebných okolností zo strany konajúcich súdov bolo porušené právo sťažovateľa na spravodlivý proces (čl. 6 ods. 1 dohovoru). Sťažovateľ tiež namieta, že jeho vina nebola preukázaná zákonným spôsobom, čím došlo k porušeniu princípu prezumpcie nevinoty (čl. 6 ods. 2 dohovoru). Výrok o jeho vine sa zakladal na nedôveryhodnom dôkaze a na nepriamych dôkazoch, resp. dôkazoch z počutia. Sťažovateľovi tak v základnom konaní, ako aj v konaní o mimoriadnom opravnom prostriedku bolo znemožnené dosiahnuť predvolanie svedkov a ich vypočutie, ktorí mohli uviesť skutočnosti v prospech sťažovateľa a jeho nevinoty [čl. 6 ods. 3 písm. d) dohovoru]. Konajúce súdy mali ešte pred rozhodnutím o návrhu na povolenie obnovy konania vypočuť označeného svedka, ktorý mal podpisovať leasingovú zmluvu v Tesco Nitra.

6. Sťažovateľ poukazuje na to, že Európsky súd pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) vo veci Vasaráb a Paulus proti Slovenskej republike z 15. decembra 2022 rozhodol v obdobnej veci v prospech sťažovateľov. Aj v sťažovateľovej veci bolo možné inak objasniť motív páchatel'a a objasniť nepravdivosť výpovede svedka, ktorý vypovedal nepravdivo na podnet organizátora celého trestného činu. Sťažovateľ zároveň poukazuje na ďalšie rozhodnutia ESLP, ktoré zdôrazňujú princíp rovnosti zbraní, ktorý je nevyhnutne spojený s možnosťou predkladať dôkazy na preukázanie svojich tvrdení, pričom tento princíp sa uplatňuje aj v trestných veciach.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

7. Sťažovateľ nie je zastúpený advokátom, pričom požiadal o ustanovenie právneho zástupcu s odkazom na § 34 ods. 1 a § 37 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

8. Ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde a zistoval, či ústavná sťažnosť obsahuje všeobecné náležitosti podania (§ 39 zákona o ústavnom súde), všeobecné náležitosti návrhu na začatie konania (§ 43 zákona o ústavnom súde), osobitné náležitosti ústavnej sťažnosti (§ 123, § 124 a § 132 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde) a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

9. Keďže sťažovateľ nie je zastúpený advokátom (§ 34 ods. 1 a § 43 ods. 3 zákona o ústavnom súde), ústavný súd pred tým, ako sa začal zaoberať podstatou ústavnej sťažnosti, skúmal, do akej miery nedostatok právneho zastúpenia bráni jej kvázimeritórnemu prejednaniu. Berúc do úvahy skutočnosť, že ústavná sťažnosť obsahuje, odhliadnuc od nedostatku právneho zastúpenia, všeobecné, ako aj osobitné náležitosti požadované zákonom o ústavnom súde, ústavný súd uplatnením materiálneho prístupu k ochrane ústavnosti, a tým aj k ochrane práv a slobôd fyzickej osoby, ktorá je neoddeliteľnou súčasťou jeho rozhodovacej činnosti (k tomu pozri aj II. ÚS 51/2017, II. ÚS 782/2014), vychádzajúc z obsahu ústavnej sťažnosti, pristúpil k jej predbežnému posúdeniu (m. m. I. ÚS 193/2024).

III.1. K namietanému porušeniu práv zaručených dohovorom napadnutým rozhodnutím okresného súdu:

10. Ak ústavný súd, uplatňujúc princíp subsidiarity, pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistí, že sťažovateľ sa ochrany svojich základných práv alebo slobôd môže domôcť využitím jemu dostupných a účinných prostriedkov nápravy pred iným (všeobecným) súdom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu jej neprípustnosti (k tomu pozri § 132 ods. 1 zákona o ústavnom súde).

11. Proti uzneseniu okresného súdu sp. zn. 4Nt/24/2024 z 8. apríla 2025 podal sťažovateľ riadny opravný prostriedok, a to sťažnosť podľa Trestného poriadku, o ktorej rozhodol krajský súd napadnutým uznesením sp. zn. 2Tos/63/2025 zo 16. júla 2025 tak, že ju zamietol, čo vedie k záveru o potrebe relevantnú časť ústavnej sťažnosti odmietnuť z dôvodu neprípustnosti podľa § 56 ods. 2 písm. d) zákona o ústavnom súde.

III.2. K namietanému porušeniu práv zaručených dohovorom napadnutým rozhodnutím krajského súdu:

12. Sťažovateľ proti napadnutému uzneseniu krajského súdu podal prostredníctvom svojej obhajkyne dovolanie z dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku.

13. Princíp zachovania lehoty po podaní dovolania aj vo vzťahu k predchádzajúcemu právoplatnému rozhodnutiu odvolacieho (sťažnostného) súdu, ako aj zákonná úprava počítajúca plynutie lehoty dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia o mimoriadnom opravnom prostriedku predpokladá riadne využitie mimoriadneho opravného prostriedku. O riadnom využití

mimoriadneho opravného prostriedku nemožno hovoriť v prípade, že je podaný neoprávnenou osobou, je podaný po lehote, je podaný bez povinného právneho zastúpenia advokátom, prípadne ak je podaný proti rozhodnutiu, proti ktorému právna úprava možnosť podať mimoriadny opravný prostriedok nepripúšťa. V opačnom prípade by sa totiž akceptovala možnosť špekulatívneho predlžovania lehoty na podanie ústavnej sťažnosti (II. ÚS 91/2019, III. ÚS 197/2023, I. ÚS 719/2025).

14. V prípade uplatnenia dovolania ako mimoriadneho opravného prostriedku spôsobilého zabezpečiť ochranu základných práv, následne však odmietnutého dovolacím súdom pre neprípustnosť, je lehota na podanie ústavnej sťažnosti podľa § 124 zákona o ústavnom súde v zásade zachovaná aj vo vzťahu k predchádzajúcemu právoplatnému rozhodnutiu všeobecného súdu. To však neplatí v prípadoch, v ktorých je neprípustnosť dovolania daná *ex lege* a keď dovolanie nemožno považovať za účinný prostriedok nápravy (I. ÚS 312/2019, II. ÚS 295/2019, III. ÚS 464/2022, I. ÚS 719/2025).

15. V sťažovateľovej veci najvyšší súd odmietol dovolanie ako neprípustné z dôvodu, že napadnuté uznesenie krajského súdu nie je žiadnym z rozhodnutí vymedzených v § 368 ods. 2 písm. a) až g) Trestného poriadku s tým, že nejde ani o rozhodnutie podľa § 368 ods. 2 písm. h) Trestného poriadku. Najvyšším súdom prezentované závery sťažovateľ v ústavnej sťažnosti nijakým spôsobom nespochybňuje.

16. Neprípustné dovolanie nemožno z hľadiska čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) považovať za účinný a dostupný právny prostriedok ochrany základných práv a slobôd, ktorý je predpokladom (podmienkou) podania ústavnej sťažnosti na ústavnom súde podľa tohto článku ústavy, a na jeho podanie nie je preto z hľadiska plynutia uvedenej lehoty na podanie sťažnosti na ústavnom súde možné prihliadať (IV. ÚS 163/2018, II. ÚS 442/2019, IV. ÚS 89/2023). Lehotu na podanie ústavnej sťažnosti nemožno odvíjať od právoplatnosti napadnutého uznesenia najvyššieho súdu (dovolacieho rozhodnutia), ale v prípade sťažovateľa od doručenia napadnutého uznesenia krajského súdu sťažovateľovi, t. j. od 24. júla 2025, čo má za následok skutočnosť, že sťažovateľ podal ústavnú sťažnosť oneskorene (22. januára 2026; obdobne II. ÚS 516/2023, I. ÚS 88/2019, II. ÚS 295/2019).

17. Na základe uvedeného ústavný súd pri predbežnom prerokovaní ústavnú sťažnosť sťažovateľa v časti smerujúcej proti napadnutému uzneseniu krajského súdu v súlade s § 56 ods. 2 písm. f) zákona o ústavnom súde odmietol z dôvodu, že bola podaná oneskorene (výrok 1 tohto uznesenia).

III.3. K namietanému porušeniu práv zaručených dohovorom napadnutým rozhodnutím najvyššieho súdu:

18. Najvyšší súd v napadnutom uznesení poukázal na to, že sťažovateľ zastúpený obhajkyňou podal dovolanie z dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku. V dovolaní pritom označil ako rozhodnutie, proti ktorému jeho dovolanie smeruje, uznesenie krajského súdu sp. zn. 2Tos/63/2025 zo 16. júla 2025. Uvedeným uznesením bol zamietnutý riadny opravný prostriedok, avšak išlo o sťažnosť podanú proti uzneseniu súdu 1. stupňa, ktorým bol zamietnutý návrh na povolenie obnovy konania. Uznesenie súdu 1. stupňa v trestnej veci sťažovateľa nie je žiadnym z rozhodnutí vymedzených v § 368 ods. 2 písm. a) až g) Trestného poriadku, v dôsledku čoho napadnuté uznesenie okresného súdu nie je ani rozhodnutím podľa § 368 ods. 2 písm. h) Trestného

poriadku. Z uvedeného je nepochybné, že sťažovateľ podal dovolanie proti takému právoplatnému rozhodnutiu súdu, proti ktorému ho Trestný poriadok podať neumožňuje (t. j. je neprípustné). Neprípustnosť dovolania logicky vylučuje meritórny (vecný) prieskum dovolania bez ohľadu na uplatnené dovolacie dôvody. Neprípustnosť dovolania je dôvodom na jeho odmietnutie podľa § 382 písm. f) Trestného poriadku.

19. Ústavný súd nepovažuje výklad a aplikáciu príslušných ustanovení Trestného poriadku (o prípustnosti dovolania) za arbitrárne (svojvoľné). Najvyšší súd svoj právny záver (o neprípustnosti dovolania v sťažovateľovej veci) zrozumiteľne a dostatočne odôvodnil, preto jeho právny záver je ústavne akceptovateľný. Ústavný súd tiež konštatuje, že najvyšší súd v napadnutom uznesení správne aplikoval s vecou súvisiace právne predpisy, pri ich aplikácii sa neminul s ich účelom a zmyslom. Skutočnosť, že sťažovateľ sa s právnym názorom najvyššieho súdu nestotožňuje, nemôže sama osebe viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti tohto názoru a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahraďiť právny názor najvyššieho súdu svojím vlastným (m. m. III. ÚS 154/09, IV. ÚS 85/2011). Najvyšší súd v napadnutom uznesení zrozumiteľne a ústavne súladne objasnil, prečo je dovolanie sťažovateľa neprípustné s tým dôsledkom, že nie je možný ani vecný prieskum dovolania (vymedzeného dovolacieho dôvodu).

20. Na základe uvedeného ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa odmietol v tejto časti ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde (výrok 1 tohto uznesenia).

IV.

K žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu

21. Žiadostiam sťažovateľov o ustanovenie právneho zástupcu ústavný súd vyhovie v prípade súčasného (kumulatívneho) splnenia podmienok vyplývajúcich z jeho ustálenej doterajšej judikatúry v tejto oblasti, t. j. 1. ak ustanovenie právneho zástupcu odôvodňujú pomery navrhovateľa (ak vzhľadom na svoje majetkové pomery navrhovateľ nedisponuje dostatočnými zdrojmi na úhradu trov právneho zastúpenia) a 2. ak v prípade navrhovateľovej ústavnej sťažnosti nejde o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti.

22. Sťažovateľ nijako neopísal svoje majetkové pomery. Ak by sťažovateľ preukázal, že jeho majetkové pomery nie sú dostatočné na úhradu trov právneho zastúpenia, táto okolnosť by *prima facie* predstavovala splnenie prvej podmienky na ustanovenie právneho zástupcu.

23. Druhou podmienkou na ustanovenie právneho zástupcu je, že v prípade ústavnej sťažnosti nejde o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti. Naplnenie tejto podmienky ústavný súd skúmal predbežným posúdením veci samej.

24. Odmietnutie ústavnej sťažnosti vedie k záveru o zrejme bezúspešnom uplatňovaní nároku na ochranu ústavnosti v prípade ústavnej sťažnosti sťažovateľa. Nie je tak naplnená druhá podmienka na ustanovenie právneho zástupcu sťažovateľovi, z toho dôvodu ústavný súd žiadosti sťažovateľa o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom nevyhovel (výrok 2 tohto uznesenia). Vzhľadom na uvedené bolo aj bez právneho významu vyzvať sťažovateľa, aby preukázal tvrdenia o svojich pomeroch predložením dôkazov.

25. Keďže ústavná sťažnosť sťažovateľa bola odmietnutá ako celok už pri jej predbežnom prerokovaní, rozhodovanie o jeho ďalších návrhoch v uvedenej veci stratilo opodstatnenie.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 26. februára 2026

Miroslav Duriš
predseda senátu